

Územní registr vznikl v Pardubicích

Registr sčítacích obvodů a budov, který vznikl na okresním oddělení ČSÚ v Pardubicích, slaví letos 15. rok své existence. Inspirací k jeho vybudování byly dánské registry, které dodnes patří ke světové špičce.

Na začátku byla jasná vize – územní registr měl komplexně podchytit územní a správní členění státu a tyto informace využívat pro statistická šetření v domácnostech. V sídle okresního oddělení ČSÚ v Pardubicích vzniklo k tomuto účelu samostatné oddělení.

Registr byl založen v srpnu 1997. Vycházel z údajů sčítání lidu, domů a bytů a takto vytvořené okresní databáze byly aktualizovány výstupy z katastru nemovitostí a údaji od stavebních úřadů. Od roku 1998 se začal registr rozšiřovat o další prostorové údaje: parcely, středy budov, hranice základních sídelních jednotek a hranice připravovaných sčítacích obvodů určených pro sčítání lidu v roce 2001.

Plné pokrytí

V součinnosti s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Českým úřadem zeměměřičkým a katastrálním a Terplanem Praha byla provedena tzv. komplexní revize základních sídelních jednotek nad digitálním státním mapovým dílem. Tato revize završila a stabilizovala dosavadní vývoj v územních identifikacích, který probíhal od 70. let. Výstupem bylo plné pokrytí území České republiky polygony základních sídelních jednotek, mapami sčítacích obvodů k 1. 3. 2001 a 97% lokalizace budov a ulic.

Vývoj dosud neveřejného registru po sčítání lidu pokračoval zejména centralizací databáze se sítí v regionech, v nasazování dalších kvalitních zdrojů pro jeho aktualizaci a přípravou noveli-

Pod slovem Pardubice si každý vybaví sladký pardubický **perník a dostihové klání** Velkou pardubickou.

zace právního předpisu, který byl přijat v roce 2004. Registr se stal veřejně přístupným pro uživatele. Vyžadoval velké úsilí a přesvědčení jeho zpracovatelů, že jej není možné úspěšně budovat izolovaně od vývoje obdobných systémů na rozhodujících rezortech, poznatků výzkumu, bez zpětné vazby od uživatelů a bez výměny zkušeností se statistickými úřady okolních států. První sedmileté období ve vývoji registru bylo úspěšně završeno. Zdálo se, že registr je v dobré kondici a jeho vývoj je na delší dobu dovršen.

Druhé období

Záhy však přišla výzva v podobě rozšíření datového modelu o entitu adresních míst, o zdrojování atributů budov, bytů a adres po-

dle původu své aktualizace a podle priorit, příprava na další sčítání lidu v roce 2011 a příprava projektu soustavy statistických registrů v napojení na základní registry veřejné správy či na další vývoj platformy geografických informačních systémů (GIS). Druhé sedmileté období bylo ve znamení všestranného prohloubení aktualizace jeho obsahu, prezentací včetně webové aplikace iRSO s využitím mapové služby (<http://registry.czso.cz/irso/home.jsp>), masivního rozšíření mezi uživateli a intenzivních prací na projektech.

Vývoj registru je pravidelně ročně porovnáván s výsledky vývoje GIS v rámci Eurostatu a jednotlivých statistických úřadů. V současnosti si ČSÚ v datové oblasti drží přední pozici mezi úřady Evropské unie v produkci prostorových

mikrodat a systematické tvorbě předpokladů – metodik pro projednání geodat a statistik.

Registr sčítacích obvodů a budov je součástí realizovaného projektu soustavy statistických registrů. Jeho vnitřní rolí je garance správy územních číselníků, budov a adres v napojení na registr územních identifikací, adres a nemovitostí (RÚIAN). Navenek je ČSÚ editorem základních sídelních jednotek v RÚIAN od 1. července a pro RSO je to milník vstupu do třetího období své existence. Jeho budoucí vývoj bude kulminovat opět při příštím sčítání lidu, domů a bytů kolem roku 2020.

Zdeňka Udržalová
oddělení statistických územních jednotek